

Hallituksen esitys Eduskunnalle lakisääteisen tapaturmavakuutuksen indeksijärjestelmää koskeviksi muutoksiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakisääteisessä tapaturmavakuutusjärjestelmässä ehdotetaan siirryttäväksi vuoden 2005 alussa voimaan tulevan yksityisten alojen työeläkeuudistuksen kanssa yhdenmuukaisten indeksien käyttöön.

Tapaturmavakuutuslain mukainen tapaturmaeläke, perhe-eläke, haattaraha sekä haatta-, vaate- ja opaskoiraalisä ehdotetaan tarkistettaviksi työeläkejärjestelmän mukaisella työeläkeindeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,2 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,8. Työeläkejärjestelmän mukaista palkkakerrointa, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,8 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,2, käytettäisiin tarkistettaessa tapaturmavakuutuslaissa säädettyjä rahamääriä, kuten vähimmäisvuosityöansiota. Palkkakerrointa käytettäisiin myös tarkistettaessa ansioita tapaturmaeläkettä koskevassa ansiovertailussa, eläkkeellä ilmenevien ammattitautien vuosityöansion määrittelyssä ja laskettaessa lesken perhe-eläkkeen tulosoitusvähennystä.

Työeläkejärjestelmän tavoin nuorena työkyvyttömäksi tulleille annettaisiin tapaturmaeläkkeisiin kertakorotus. Korotus tehtäisiin sen jälkeen, kun tapaturman sattumista seuraavan kalenterivuoden alusta on kulunut

viisi kalenterivuotta. Korotusprosentti olisi 16, jos työntekijä on korotusvuoden alussa alle 31-vuotias. Korotusprosentti pienenesi 0,457 prosenttiyksiköllä kutakin 30 vuoden ylittävää ikävuotta kohden siten, että korotusprosentti olisi 0,462, jos vahingoittunut on korotusvuoden alussa 64-vuotias. Kertakorotusta ei tehtäisi, jos vahingoittunut on korotusvuoden alussa yli 64-vuotias.

Muutokset tehtäisiin tapaturmavakuutuslakiin, ammattitautilakiin ja tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annettuun lakiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2005 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Ehdotettuja uusia indeksejä käytettäisiin myös ennen lain voimaan tuloa sattuneiden vahinkojen perusteella lain voimaan tultua maksettavissa korvauksissa. Kertakorotus tehtäisiin ennen lain voimaan tuloa sattuneiden vahinkojen perusteella maksettaviin tapaturmaeläkkeisiin ja elinkorkoihin vuoden 2010 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Pitkäaikaisesti maksettavien sosiaaliturvatuksien reaaliarvon säilyminen turvataan tarkistamalla etuudet lain mukaan vuosittain palkka- ja kuluttajahintatasossa tapahtuvat vuotuiset muutokset huomioon ottavalla indeksillä. Sosiaaliturvalainsäädännössä on tarkistettu indeksillä yleensä myös ansiopuolustusten etuuksien määrittelyyn käytetyt tulo- ja ansiorajat.

Tapaturmavakuutuslain (608/1948, jäljempänä TVL) mukaiset korvaukset määräytyvät eräin poikkeuksin tapaturman sattumisvuoden ja ammattitaudin ilmenemisvuoden perusteella. Laissa säädetyt etuuksien määrät ja muut rahamäärät tarkistetaan vuosittain maan yleisessä palkkatasossa tapahtuneiden muutosten perusteella sen palkkaindeksin mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain (395/1961, jäljempänä TEL) 9 §:n soveltamista varten.

TEL:n 9 §:n 1 momentin mukaan eläketurva sidotaan maan palkka- ja hintatason muutokseen siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Voimassa olevan TEL: n 9 §:n 2 momentin (1482/1995) mukaan sen kalenterivuoden loppuun, jona työntekijä täyttää tai edunjäittäjä täyttäisi 65 vuotta, eläketurva sidotaan indeksiin, jossa sekä palkkatason että hintatason muutoksen painokerroin on 0,5 (*jäljempänä työikäisen indeksi*). Tämän jälkeiseltä ajalta käytetään indeksia, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,2 ja hintatason muutoksen painokerroin on 0,8 (*jäljempänä eläkeikäisen indeksi*).

Työntekijäin eläkeasetuksen (183/1962) 9 §:n mukaan, sellaisena kuin se on asetuksessa 1506/1995, sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa joka kalenterivuodeksi TEL: n 9 §:ssä tarkoitetut indeksiluvut käyttäen perusteena keskimääräisiä palkka- ja kuluttajahintatason vuotuisia muutoksia edellisen vuoden kolmannella vuosineljänneksellä.

TVL:n mukaisten etuuksien ja laissa olevien rahamäärien tarkistamisesta säädetään lain 60 §:ssä sekä tapaturmavakuutuslain mukaisen etuuksien ja muiden markkamäärien sitomisesta palkka- ja hintatason muutokseen 19 päivänä joulukuuta 1995 annetussa sosiaali- ja terveysministeriön päätöksessä (1608/1995). Sen kalenterivuoden loppuun, jona korvauksensaaja täyttää 65 vuotta, käytetään tapaturmaeläkkeeseen ja aikaisemman tapaturmavakuutuslainsäädännön mukaiseen elinkorkoon työikäisen indeksia. Sen kalenterivuoden jälkeen, jonka kuluessa korvauksensaaja on täyttänyt 65 vuotta, käytetään tapaturmaeläkkeeseen ja elinkorkoon eläkeikäisen indeksia.

Perhe-eläkkeeseen ja sitä vastaavaan aikaisemman tapaturmavakuutuslainsäädännön mukaiseen huoltoeläkkeeseen käytetään päätöksen mukaan työikäisen indeksia sen kalenterivuoden loppuun, jonka aikana edunjäittäjä täytti tai olisi täyttänyt 65 vuotta. Sen kalenterivuoden jälkeen, jonka kuluessa edunjäittäjä täytti tai olisi täyttänyt 65 vuotta, perhe-eläke ja huoltoeläke tarkistetaan eläkeikäisen indeksillä.

Edellä mainitut korvaukset tarkistetaan ensin työikäisen indeksillä sen vuoden tasoon, jona korvauksensaaja täytti taikka edunjäittäjä täytti tai olisi täyttänyt 65 vuotta. Näin saatua määrää tarkistetaan sen jälkeen käyttäen eläkeikäisen indeksia.

Työikäisen indeksia käytetään myös tehtäessä indeksitarkistus haittarahaan ja elinkoron sijasta maksettavaan kertakaikkiseen korvaukseen sekä tarkistettaessa tapaturmavakuutuslaissa säädetyt rahamäärät tapaturmavuoden tasoon. Näitä rahamääriä ovat vakuuttamisvelvollisuutensa laiminlyöneeltä työnantajalta perittävä korvaus, työnantajan omavastuuosuus, hautausapu, haitta-vaate- ja opaskoiralisä, vähimmäisvuosityöansio, tasotusvakuutusmaksun pienin määrä, tapaturmalautakunnan kustannuksia koskeva va-

kuutuslaitoksen vähimmäismaksuosuus ja alin maksettava korvauksen viivästyskorotuksen määrä. Työikäisen indeksia käytetään myös laskettaessa leskeneläkkeeseen TVL:n 24 b §:n 1 momentin mukainen tulosoitusvähennys.

TVL:n säädetyt rahamäärät on ilmaistu säännösten voimaan tulosta riippuen eri vuosien indeksitasossa. Indeksitarkistukset rahoitetaan keräämällä tarvittavat varat vuosittain vakuutusmaksujen yhteydessä.

Vakiintuneen käytännön mukaan työikäisen indeksia käytetään myös laskettaessa lapseneläkkeeseen TVL:n 24 §:n 6 momentissa säädetty perhe-eläkelain (38/1969) mukaisen lapseneläkkeen perusmäärän suuruinen vähennys. Työikäisen indeksia käytetään lisäksi tehtäessä ansiovertailua tapaturmasta aiheutuvan työansioiden alentumisen arvioimiseksi. Samoin työikäisen indeksia käytetään tarkistettaessa viimeisen työssäoloajan ansioita eläkkeellä ilmenneen ammattitaudin palkkatason ammattitailain (1343/1988) 3 a §:n mukaisesti.

Työtapaturmien lisäksi korvaus määräytyy TVL:n säännösten mukaan myös valtion työssä sattuneista tapaturmista sekä valtion virkamiesten tapaturmakorvauksesta annetun lain (449/1990), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981), sotilastapaturmalain (1211/1990) sekä lukuisten lainsäädäntöön sisältyvien erityissäännösten mukaan korvattavissa tapaturmissa.

Vuoden 2005 alusta tulee voimaan laaja yksityisten alojen työeläkeuudistus, jonka yhteydessä työeläkeindeksit muuttuvat. TEL:n 9 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun indeksin korvaa vuoden 2005 alusta TEL:n 7 b §:ssä (634/2003) säädetty palkkakerroin. TEL:n 9 §:n 2 momentin toisessa virkkeessä tarkoitetusta indeksistä säädetään vuodesta 2005 alkaen laila 634/2003 muutetussa TEL:n 9 §:ssä.

TEL:n 7 b §:n mukaan laissa säädetyt ansiorajat ja rahamäärät sekä eläkettä laskettaessa kunkin vuoden ansio tarkistetaan kertoimella, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,8 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,2 (*palkkakerroin*). TEL:n 9 §:n mukaan eläkettä tarkistetaan kalenterivuosittain indeksiluvulla, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,2 ja hintatason

muutoksen painokerroin 0,8 (*työeläkeindeksi*).

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa asetuksella palkkakertoimen ja työeläkeindeksiluvun kullekin kalenterivuodelle. Palkkakerointa ja työeläkeindeksiä vahvistettaessa perusteena käytetään keskimääräisiä palkka- ja kuluttajahintatason vuotuisia muutoksia edellisen kalenterivuoden kolmannella vuosineljänneksellä. Palkkakerointa ja työeläkeindeksiä määrättäessä palkkatason muutoksesta vähennetään määrä, joka vastaa työntekijäin eläkemaksun muutosta edeltävän kalenterivuoden alussa.

Nuorina työkyvyttömyyseläkkeelle joutuvien eläketason säilymiseksi työeläkejärjestelmän mukaisiin työkyvyttömyyseläkkeisiin tehdään lisäksi eläkkeensaajan iästä riippuva kertakorotus, kun viisi vuotta on kulunut eläkkeen alkamisesta.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Tapaturmavakuutusjärjestelmä on pakollinen ensisijainen sosiaalivakuutusjärjestelmä. Sen etuudet vaikuttavat työeläkejärjestelmää maksettaviin etuuksiin. Eri ansioperusteisissa etuusjärjestelmissä on perusteltua pyrkiä yhdenmukaisten indeksien käyttöön.

Tapaturmavakuutusjärjestelmässä ehdotetaan siirryttäväksi vuoden 2005 alusta käyttämään työeläkeuudistuksen mukaisia indeksejä. TVL:n perusteella maksettavat etuudet tarkistettaisiin työntekijän iästä riippumatta työeläkejärjestelmän mukaisella työeläkeindeksillä vuoden 2005 alusta lukien. Näitä etuuksia ovat tapaturmaeläke, perhe-eläke, haattaraha sekä haatta, vaate- ja opaskoiraalisä.

Työeläkeindeksiä käytettäisiin myös ennen lain voimaantuloa sattuneiden tapaturmien ja ilmenneiden ammattitautien perusteella maksettaviin vastaaviin etuuksiin uuden lain voimassaolon ajalta tehtävissä indeksitarkistuksissa. Lain voimaantuloa edeltävältä ajalle kohdistuvat indeksitarkistukset tehtäisiin noudattaen lain voimaan tullessa sovellettavia indeksitarkistussäännöksiä. Ehdotuksen mukaiset indeksitarkistukset toteutettaisiin lain voimaan tulon jälkeiseltä ajalta vastaavin tavoin myös ennen vuotta 1982 voimassa olleisiin TVL:n ja sitä edeltäneen työntekijäin ta-

tapaturmavakuutuslain (152/1935) säännöksiin perustuvaan elinkorkoon, huoltoeläkkeeseen ja avuttomuuslisään.

TEL:n mukaista palkkakerrointa ehdotetaan käytettäväksi tapaturmavakuutuslaissa säädettyjen rahamäärien osalta. Näitä ovat vakuuttamisvelvollisuutensa laiminlyöneeltä työnantajalta perittävä korvaus, vakuutuksen ottaneen työnantajan sekä pientyönantajan omavastuuosuus korvauksista, ansionmenetykskorvauksen ja haittarahan perusteena käytettävä vähimmäisvuosityöansio, työnantajan tasoitusvakuutusmaksun vähimmäismäärä ja vakuutuslaitoksen tapaturmalautakunnan kustannuksia koskeva vähimmäissuoritus.

Palkkakertoimen käyttöönotto toteutettaisiin siten, että laissa säädettäisiin mainituille rahamäärille uusi vuoden 2004 tasossa oleva perusmäärä siten, että rahamäärien nykyinen laissa oleva perustaso tarkistettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olevien indeksisäännösten mukaisesti vuoden 2004 indeksitasoon. Uusia laissa säädettäviä perusmääriä tarkistettaisiin vuodesta 2005 alkaen palkkakertoimella lain voimaan tulon jälkeisen vahingon sattumisvuoden tasoa vastaavaksi.

Lisäksi palkkakerrointa käytettäisiin tapaturmaeläkkeen suuruuden määrittämiseksi tehtävissä ansiovertailuissa, eläkkeellä ilmenevien ammattitautien vuosityöansion määrittelyssä sekä lesken tulosoitusvähennyistä laskettaessa. Palkkakertoimen käyttö toteutettaisiin myös näissä tapauksissa siten, että indeksitarkistus tehtäisiin ennen uuden lain voimaan tuloa edeltävältä ajalta nykyisten indeksikorotussäännösten mukaan. Näin tarkistettuun määrään tehtäisiin sen jälkeen indeksitarkistus palkkakerrointa käyttäen.

Koska indeksitarkistusmenettelyn muutos alentaa nykytilaan verrattuna pitkään eläkettä saavien korvaustasoa, tapaturmaeläkkeisiin ehdotetaan tehtäväksi kertaluonteinen korotus. Kertakorotus tehtäisiin sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä tapaturman sattumista seuraavan kalenterivuoden alusta on kulunut viisi kalenterivuotta (jäljempänä korotusvuosi). Korotusprosentti määräytyisi aina sen mukaan, mikä työntekijän ikä olisi korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 16, jos vahingoittunut on korotusvuoden alussa alle 31-vuotias. Korotusprosentti pienenee 0,457 prosenttiyksiköllä kutakin 30 vuoden

ylittävää ikävuotta kohden siten, että korotusprosentti olisi 0,462, jos vahingoittunut on korotusvuoden alussa 64-vuotias. Kertakorotusta ei tehtäisi, jos vahingoittunut on korotusvuoden alussa yli 64-vuotias. Perhe-eläkkeeseen ei kertakorotusta tehdä. Perhe-eläke on osin tarveharkintainen etuus. Leskeneläkkeen määrään vaikuttavat tulosoitusten kautta lesken omat ansiot. Leskeneläke myös päättyy uuden avioliiton tai avioliiton vuoksi. Tapaturmavakuutusjärjestelmästä maksettavan leskeneläkkeen taso on myös selkeästi muita ansioperusteisia etuusjärjestelmiä korkeampi.

Kertakorotus ehdotetaan koskemaan myös ennen vuotta 2005 sattuneiden tapaturmien ja ammattitautien perusteella suoritettavia tapaturmaeläkkeitä ja aikaisemman työtapaturmavakuutuslainsäädännön mukaisia elinkorkoja. Elinkoron sijasta suoritettavaan kertakaikkiseen korvaukseen kertakorotusta ei tehtäisi, koska kysymys on lääketieteellisen haitan kertaluonteisesta korvauksesta. Ennen lain voimaan tuloa sattuneiden tapaturmien tai ilmenneiden ammattitautien perusteella maksettavia tapaturmaeläkkeitä korotettaisiin 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen edellä ehdotettua vastaavalla tavalla sen mukaan, minkä ikäinen vahingoittunut on vuoden 2010 alussa.

Ehdotuksen sisältämät muutokset tehtäisiin TVL:n lisäksi ammattitautilakiin sekä tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annettuun lakiin (625/1991).

TVL:ään tehtävät indeksimuutokset koskisivat lainsäädännössä olevien viittaussäännösten kautta myös valtion työssä sattuneista tapaturmista, valtion virkamiesten tapaturmakorvauksesta annetun lain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, sotilastapaturmalain sekä lukuisten lainsäädäntöön sisältyvien erityissäännösten mukaisten tapaturmien johdosta maksettavia korvauksia, joiden suuruus määräytyy tapaturmavakuutuslain säännösten mukaan.

3. Esityksen vaikutukset

Indeksitarkistusmenettelyn muutos alentaa nykytilanteeseen verrattuna korvaustasoa. Lyhytkestoisien korvauksen osalta muutos on kuitenkin vähäinen. Tapaturmavakuutusjär-

jestelmän indeksitarkistusmenettelyn muutoksen vaikutusta tasapainottaa tapaturmaeläkkeeseen liittyvä kertakorotus, joiden yhteisvaikutus pitkällä aikavälillä tekee muutoksista lähes kustannusneutraalin sekä tapaturmaeläkkeensaajan että tapaturmavakuutusjärjestelmän kannalta.

Nuorena pysyvästi työkyvyttömäksi tulleen henkilön tapaturmaeläkkeen korvaustaso alenee indeksimuutoksen johdosta ja arvioidulla talouskehityksellä eläkeikään mennessä noin 20 prosenttia. Kuudennen kalenterivuoden alusta tehtävän kertakorotuksen ansiosta korvaustaso kuitenkin korjautuu siten, että se on nykyistä korvaustasoa korkeampi kertakorotusta seuraavien 10—20 vuoden ajan ja laskee vasta sen jälkeen nykyistä alemmalle tasolle. Vahingoittuneen koko tapaturmaeläkkeellä oloaikaa tarkasteltuna uudistus vastaa varsin hyvin nuorten eläkkeensaajien osalta aikaisemman indeksitarkistusmenettelyn mukaista korvaustasoa ja vanhempienkin osalta vastaavuus on kohtuullinen.

Koska tapaturmaeläkkeiden perusmääriä

nostava kertakorotus joudutaan uusien lain voimaan tulon jälkeen sattuvien vahinkojen osalta rahoittamaan osana vuotuista rahastoitua vakuutusmaksua, uudistus nostaa työntäjän vakuutusmaksua. Myöhempinä vuosina maksettavat indeksikorotukset kuitenkin alenevat ja niiden rahoittamiseksi tarvittava vakuutusmaksu vastaavasti laskee.

4. Asian valmistelu ja muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Asia on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Elinkeinoelämän Keskusliitto EK r.y:n, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK:n, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK:n, AKAVA r.y:n, ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton kanssa. Valmistelun yhteydessä on kuultu Maataloustuottajien Keskusliitto MTK r.y:tä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2005 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Tapaturmavakuutuslaki

11 §. Pykälässä säädetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyöneeltä työntantajalta perittävän korvauksen enimmäismäärän perustaso muutetaan vastaamaan vuoden 2004 indeksitasoa. Tätä määrää tarkistetaan lain voimaantulon jälkeen TEL:n 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

12 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa säädettyjen työntäjän omavastuuta koskevien rahamäärien perustaso muutetaan vastaamaan vuoden 2004 indeksitasoa. Näitä määriä tarkistetaan lain voimaantulon jälkeen TEL:n 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

16 §. Pykälän 1 momentin 2 kohtaan lisätään säännös nuorina työkyvyttömäksi joutuneiden pitkään eläkettä saavien tapaturmaeläkkeeseen tehtävästä kertakorotuksesta.

Pykälään siitä lailla 1642/1992 kumotun 5

momentin tilalle lisättävässä uudessa 5 momentissa säädetään tarkemmin tapaturmaeläkkeeseen tehtävästä kertakorotuksesta. Kertakorotus tehtäisiin tapaturmaeläkkeen perusmäärään korotusvuoden alusta. Korotusvuosi on kalenterivuosi, johon mennessä tapaturman sattumista seuraavan kalenterivuoden alusta on kulunut viisi kalenterivuotta. Eläkkeen perusmäärällä tarkoitetaan vahingoittuneen vuosityöansion mukaan määräytyvää tapaturmaeläkettä, joka ei sisällä indeksitarkistuksia. Maksettavan kertakorotetun eläkkeen suuruus määräytyy työntekijän työkyvyn alentumaprosentin mukaisena osuutena täyden tapaturmaeläkkeen perusmäärästä. Näin laskettuun eläkkeen määrään tehdään maksuajankohtaa vastaava indeksitarkistus.

Mikäli eläkettä ei ole maksussa korotusvuoden alussa, korotus tehdään, kun eläkettä aletaan maksaa. Myös tällöin kertakorotuksen suuruus määräytyy sen mukaan, minkä

ikäinen työntekijä oli korotusvuoden alussa. Momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä kertakorvauksen laskemisesta.

18 §. Tapaturmaeläkettä maksetaan, jos työntekijän työkyky on tapaturmavamman vuoksi alentunut vähintään 10 prosenttia. Pykälän 2 momentin mukaan työkyvyn alentumista arvioitaessa otetaan huomioon työntekijän jäljellä oleva kyky hankkia ansiotuloja. Työkyvyn alentumisen arviointia varten on selvitettävä työntekijän ansiot tapaturman jälkeen. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan työansioiden alentumisen määrittämiseksi verrataan työntekijän tapaturman jälkeen saamia työansioita hänen vuosityöansioonsa, joka on tarkistettu nykyisellä työikäisen indeksillä vastaamaan vertailuajankohdan yleistä palkkatasoa. Ehdotetun momentin mukaan tarkistus tehtäisiin jatkossa TEL:n 7 b §:n mukaista palkkakeroa käyttäen. Jäljempänä ehdotettavan lain voimaantulosäännöksen perusteella ennen lain voimaan tuloa sattuneissa tapaturmissa ansiot tarkistettaisiin lain voimaantuloa edeltävän ajan osalta vuoden 2004 indeksitasoon nykyisten indeksitarkistussäännösten mukaan. Sen jälkeen indeksitarkistus tehtäisiin näin laskettuun määrään uusien indeksisäännösten mukaan.

20 §. Pykälän 2—4 momentissa säädettyt haittalisän perusmäärät tarkistetaan vastaamaan vuoden 2004 indeksitasoa. Näitä määriä tarkistetaan lain voimaantulon jälkeen TEL:n 9 §:n mukaisella työeläkeindeksillä.

20 a §. Pykälän 2—4 momentissa olevat vaate- ja opaskoiralisän perusmäärät tarkistetaan vastaamaan vuoden 2004 indeksitasoa. Näitä määriä tarkistetaan lain voimaantulon jälkeen TEL:n 9 §:n mukaisella työeläkeindeksillä.

24 §. Pykälän 6 momenttiin lisätään määräys työeläkeindeksin käytöstä, kun lapseneläkkeen perusmäärä muutetaan eläkeoikeuden alkamisvuoden tasosta tapaturman sattumisvuoden tasoon laskettaessa lapseneläkkeeseen tehtävää perhe-eläkelain (38/1969) mukaisen lapseneläkkeen perusmäärän suuruista vähennystä.

24 c §. Pykälän 3 momentin mukaan tulosituksesta aiheutuva vähennys les-

keneläkkeeseen tehtäisiin tarkistamalla edunjättäjän kuolinvuoden tasossa oleva tulosituksen määrä tapaturman sattumishetken indeksitasoon TEL:n 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

28 §. Pykälän 6 momentissa säädetty vähimmäisvuosityöansion perusmäärä tarkistetaan vastaamaan vuoden 2004 indeksitasoa. Tätä määrää tarkistetaan lain voimaantulon jälkeen TEL:n 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

35 a §. Pykälässä säädetyn tasoitusvakuutusmaksun vähimmäismäärän perusmäärä tarkistetaan vastaamaan vuoden 2004 indeksitasoa. Tätä määrää tarkistetaan lain voimaantulon jälkeen TEL:n 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

53 §. Pykälän 5 momentissa säädetty tapaturmalautakunnan kustannuksia koskevan vakuutuslaitoksen vähimmäiskustannusosuuden perusmäärä tarkistetaan vastaamaan vuoden 2004 indeksitasoa. Tätä määrää tarkistetaan lain voimaantulon jälkeen TEL:n 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

60 §. Pykälän 1 momentti koskee tapaturmavakuutuslaissa edellä ehdotetun mukaisesti vuoden 2004 indeksitasossa säädettäviin rahamääriin uuden lain voimaan tultua tehtäviä indeksitarkistuksia. Momentin mukaan TEL:n 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella tarkistettaisiin kalenterivuositain vakuuttamisvelvollisuutensa laiminlyöneen työnantajan korvausosuuden, työnantajan omavastuusuuden, vähimmäisvuosityöansion, pienimmän perittävän tai maksettavan tasoitusvakuutusmaksun, pienimmän maksettavan viivästyskorotuksen ja tapaturmalautakunnan kustannuksia koskevan vähimmäismaksusuuden laista ilmenevät perusmäärät. TEL:n 9 §:n mukaisella työeläkeindeksillä tarkistettaisiin momentin mukaan hautausavun sekä haitta- vaate- ja opaskoiralisän laissa säädetty perusmäärät. Lisäksi momentissa säädettäisiin nykyiseen tapaan mainittuihin rahamääriin tehtävistä pyöristyksistä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin makssussa olevan tapaturmaeläkkeen, jatkuvana maksettavan haittarahan ja perhe-eläkkeen tarkistamisesta kalenterivuositain TEL:n 9 §:n mukaisella työeläkeindeksillä.

Pykälän 5 momentissa säädetään hautausavun sekä haitta-, vaate- ja opaskoiralisän

tarkistamisesta kalenterivuositain TEL:n 9 §:n mukaisella työeläkeindeksillä.

60 a §. Pykälän 4 momenttia muutetaan siten, että siinä säädetty pienin maksettava viivästyskorotuksen perusmäärä vastaa vuoden 2004 indeksitasoa. Määrän tarkistamisesta kalenterivuositain TEL:n 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella sekä pyöristämisestä säädetään 60 §:n 1 momentissa.

64 d §. Työeläkettä karttuu vuoden 2005 alusta lukien nykyistä laajemmin palkattomilta jaksoilta, joilta työntekijä saa sosiaaliturvaetuksia. Pykälän 3 kohtaa tarkistetaan siten, että Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla olisi oikeus luovuttaa Eläketurvakeskukselle ne tapaturmavakuutuslaitoksilta tehtäviensä vuoksi haltuunsa saamansa tapaturmaetuksia koskevat tiedot, jotka vaikuttavat työeläkkeeseen.

1.2. Ammattitautilaki

3 a §. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin lisäys, jonka mukaan määrättäessä vuosityöansiota eläkkeellä ilmenneissä ammattitauoissa, eläkkeelle jääntiä edeltävien työansioden perusteella määrätty vuosityöansio tarkistettaisiin eläkkeelle jäämisvuoden tasosta vastaamaan ammattitaudin ilmenemisvuoden indeksitasoa käyttämällä TEL:n 7 b §:n mukaista palkkakerrointa.

1.3. Laki tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta

8 a §. Pykälän 2 momenttia muutetaan siten, että vakuutuslaitoksen kuntoutettavalle kuntoutustoimenpiteiden ajalle ottaman vakuutuksen vuosityöansio tarkistettaisiin lain voimaan tultua vakuutusta otettaessa ja sen jälkeen kalenterivuositain TEL:n 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

2. Voimaantulo

2.1. Tapaturmavakuutuslaki

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Lakia sovellettaisiin myös sellaiseen sen voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaan tapaturmaeläkkeeseen, haittarahaan, perhe-eläkkeeseen sekä haitta-

vaate- ja opaskoiralisään, elinkorkoon, sen sijasta maksettavaan kertakaikkiseen korvaukseen, huoltoeläkkeeseen ja avuttomuuslisään, joiden maksaminen perustuu 1 päivänä tammikuuta 1949 voimaan tulleen tapaturmavakuutuslain (608/1948) aikaisempiin ennen vuotta 2005 voimassa olleisiin sekä 12 päivänä huhtikuuta 1935 annetun työntekijäin tapaturmavakuutuslain (152/1935) säännöksiin. Ehdotetun lain mukainen indeksitarkistus tehtäisiin lain voimaan tultua tapaturman sattumis- ja ammattitaudin ilmenemisvuoden mukaan määräytyvään korvauksen perusmäärään, joka on ensin tarkistettu vuoden 2004 indeksitasoon soveltaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olevia indeksitarkistussäännöksiä. Elinkoron, sen sijasta maksettavan kertakaikkisen korvauksen, huoltoeläkkeen ja avuttomuuslisän indeksitarkistuksessa käytettäisiin lain voimaan tulon jälkeiseltä ajalta TEL:n 9 §:n mukaista työeläkeindeksiä.

Voimaantulosäännöksen 3 momentin mukaan 16 §:n 5 momentissa tarkoitettu kertakorotus tehtäisiin myös ehdotetun lain voimaan tuloa edeltävien tapaturmien ja ammattitautien perusteella maksettavaan tapaturmaeläkkeeseen sekä ennen vuotta 1982 voimassa olleen työtapaturmavakuutuslainsäädännön mukaiseen elinkorkoon. Ennen vuotta 2005 sattuneiden tapaturmien ja ilmenneiden ammattitautien perusteella suoritettaviin tapaturmaeläkkeisiin ja elinkorkoihin tehtäisiin kertakorotus kuitenkin vuoden 2010 alusta taikka vasta sen jälkeen, mikäli tapaturmaeläkettä tai elinkorkoa aletaan maksaa vasta myöhemmin. Kertakorotukseen vaikuttava ikä määräytyy tällöin aina sen mukaan, mikä ikäinen työntekijä oli vuoden 2010 alussa vastaavasti kuin ehdotetun 16 §:n 5 momentin mukaan lain voimaan tulon jälkeen sattuneisiin vahinkoihin perustuvissa tapaturmaeläkkeissä. Kertakorotus tehdään peruskoron ja täydennyskoron sisältävään elinkoron perusmäärään.

Voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään lisäksi vakuutuslaitosten velvollisuudesta osallistua ennen lain voimaan tuloa sattuneiden vahinkojen perusteella maksettuihin korvauksiin tehtävästä kertakorotuksesta aiheutuviin kustannuksiin siten kuin 60 §:n 6 momentissa säädetään. Näistä kerta-

korotuksista aiheutuvat kustannukset rahoitetaan siten indeksikorotusten tapaan niin sanotulla jakojärjestelmällä vuosittain vakuutusmaksujen yhteydessä.

Voimaantulosäännöksen 4 momentin mukaan lain 11 §:ssä ja 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 16 §:n 3 momentissa, 20 §:n 2 - 4 momentissa ja 20 a §:n 2 - 4 momentissa, 28 §:n 6 momentissa, 35 a §:ssä, 53 §:n 5 momentissa ja 60 a §:n 4 momentissa säädetyt rahamäärät vastaavat mainittua lakia sovellettaessa vuoden 2004 indeksitasoa. Näihin rahamääriin tehtäisiin vuodesta 2005 alkaen uuden lain mukaiset indeksitarkistukset.

2.2. Ammattitautilaki

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Jos työntekijä siirtyi 3 a §:ssä tarkoitetulle eläkkeelle ennen tämän lain voimaantuloa, tehdään tämän lain mukainen indeksitarkistus voimaantulosäännöksen mukaan siihen vuosityöansion määrään, joka on tarkistettu vuoden 2004 indeksitasoon soveltaen tapaturmavakuutuslain tämän lain voimaan tullessa voimassa olevia indeksitarkistussäännöksiä.

2.3. Laki tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Lain 8 a §:ää sovellettaisiin myös ennen sen voimaantuloa alka-

neisiin pykälän 1 momentissa tarkoitettuihin vakuutuksiin. Tällaisiin vakuutuksiin tehtäisiin ehdotetun lain mukainen indeksitarkistus siihen vuosityöansion määrään, joka on tarkistettu vuotta 2004 vastaavaan indeksitasoon soveltaen 8 a §:n 2 momenttia sellaisena kuin on voimassa tämän lain voimaan tullessa.

3. Säättämisyjärjestys

Esityksellä ei alenneta kenenkään maksussa olevaa etuutta. Uuden indeksikorotusjärjestelmän käyttöön siirtymisestä aiheutuva indeksikorotuksen pieneneminen hyvitetään tapaturmaeläkkeiden ja elinkorkojen kerta-luonteisella korotuksella. Kysymys uuteen indeksijärjestelmään siirtymisestä oli esillä eduskunnassa käsiteltäessä työeläkejärjestelmän uudistamista koskevaa hallituksen esitystä (HE 242/2002). Eduskunnan perustuslakivaliokunta katsoi, että työeläkejärjestelmän indeksimuutokset voitiin käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä (PeVL 60/2002 vp). Hallitus katsoo, että esityksessä ehdotetut työeläkejärjestelmän mukaisiin indekseihin siirtymistä koskevat lakimuutokset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**tapaturmavakuutuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 11 §, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 1 momentin 2 kohta ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 20 §:n 2—4 momentti, 20 a §:n 2—4 momentti, 24 §:n 6 momentti, 24 c §:n 3 momentti, 28 §:n 6 momentti, 35 a §, 53 §:n 5 momentti, 60 §:n 1, 2 ja 5 momentti, 60 a §:n 4 momentti sekä 64 d §:n 3 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 11 §, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 28 §:n 6 momentti, 53 §:n 5 momentti ja 60 a §:n 4 momentti laissa 483/2001, 16 §:n 1 momentin 2 kohta ja 60 §:n 2 momentti laissa 1642/1992, 18 §:n 3 momentti laissa 526/1981, 20 §:n 2 - 4 momentti, 20 a §:n 2—4 momentti ja 60 §:n 1 ja 5 momentti laissa 1314/2002, 24 §:n 6 momentti ja 24 c §:n 3 momentti laissa 948/1992, 35 a § laissa 1373/2003 ja 64 d §:n 3 kohta laissa 723/2002,

lisätään 16 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 526/1981, 948/1992, 1642/1992 ja 483/2001, siitä mainitulla lailla 1642/1992 kumotun 5 momentin tilalle uusi 5 momentti, seuraavasti:

11 §

Jos työtapaturma sattuu sellaisen työnantajan työssä olevalle työntekijälle, joka on laininlyönyt vakuuttamisvelvollisuutensa, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto vastaa tämän lain mukaisen korvauksen suorittamisesta. Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus 36 §:ssä tarkoitetun maksun lisäksi periä työnantajalta, mitä näin määrätään korvauksena suoritettavaksi, kuitenkin enintään 1 674,89 euroa tapaturmaa kohden.

12 §

Vakuuttamisvelvollisen työnantajan on itse 167,50 euron määrään asti suoritettava korvausta kustakin työtapaturmasta, jollei vakuutusta ole vapaaehtoisesti ulotettu käsittämään myös tätä korvausvelvollisuutta. Vakuutuskirjaan on aina merkittävä, onko työnantajalla omavastuu vai ei.

Työnantaja, joka 10 §:n mukaisesti on vapaa vakuuttamisvelvollisuudesta, on kuitenkin

kin velvollinen suorittamaan 1 momentissa tarkoitetun korvauksen 83,75 euron määrään asti kustakin tapaturmasta.

16 §

Päivärahan, tapaturmaeläkkeen ja perhe-eläkkeen suuruus määräytyy siten, että:

2) tapaturmaeläkkeen enimmäismäärä on vuodessa 85 prosenttia vuosityöansiosta siihen asti, kunnes työntekijä on täyttänyt 65 vuotta, minkä jälkeen se on 70 prosenttia vuosityöansiosta kuitenkin siten, että eläkkeeseen tehdään kertakorotus niin kuin 5 momentissa säädetään; sekä

Hautausapu on 3 850,01 euroa.

Maksussa olevan tapaturmaeläkkeen perusmäärään tehdään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä tapaturman

sattumista seuraavan kalenterivuoden alusta on kulunut viisi kalenterivuotta (*korotusvuosi*). Kertakorotusprosentin suuruus määräytyy sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 16, jos työntekijä on korotusvuoden alussa alle 31-vuotias. Korotusprosentti pienenee 0,457 prosenttiyksiköllä kutakin 30 vuoden ylittävää ikävuotta kohden siten, että korotusprosentti 0,462, jos vahingoittunut on korotusvuoden alussa 64-vuotias. Kertakorotusta ei tehdä, jos vahingoittunut on korotusvuoden alussa yli 64-vuotias. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella annetaan tarvittaessa tarkemmat säännökset kertakorvauksen laskemisesta.

18 §

Työkyvyn alentumista määrittäessä on selvitettävä ansiotulojen alentumisen syy-yhteys tapaturman aiheuttamaan vammaan tai sairauteen hankkimalla tarvittavat selvitykset esimerkiksi työntekijän työstä ja terveydentilasta sekä ansioista ennen tapaturmaa ja sen jälkeen. Verrattaessa tapaturman jälkeen saatuja ansioita työntekijän vuosityöansioon, vuosityöansio tarkistetaan vertailuajankohdan tasoon työntekijän eläkelain (395/1961) 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

20 §

Ylintä haittalisää maksetaan, jos työntekijä tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi jokapäiväistä, yhtämittaista ja aikaa vievää hoitoa, apua, valvontaa tai ohjausta. Ylimmän haittalisän määrä on 23,41 euroa päivältä.

Keskimmäistä haittalisää maksetaan, jos työntekijä tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi jokapäiväistä, säännöllistä hoitoa, apua, valvontaa tai ohjausta. Keskimmäisen haittalisän määrä on 15,80 euroa päivältä.

Alinta haittalisää maksetaan, jos työntekijä tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi joissakin jokapäiväisissä toiminnoissaan säännöllistä tai lähes säännöllistä hoitoa, apua, valvontaa tai ohjausta. Alimman haittalisän määrä on 7,03 euroa päivältä.

20 a §

Korotettua vaatelisää maksetaan, jos työntekijällä on kaksoisamputointi taikka hän käyttää reisi- tai sääriproteesia, alaraajan pitkää tukisidosta, kovasta materiaalista valmistettua vartalon tukiliiviä tai korsettia, sidettä taikka muuta apuvälinettä tai apuneuvoa, joka rakenteensa, käyttötarkoituksensa tai suuren käytöntarpeen vuoksi aiheuttaa ensin mainittuihin verrattavissa olevaa vaatteiden erityistä kulumista. Korotetun vaatelisän määrä on 1,87 euroa päivältä.

Vaatelisää maksetaan, jos työntekijä käyttää pehmeistä materiaaleista valmistettua apuvälinettä, vartalossa pienellä alueella käytettävää tukea tai sidettä taikka muuta apuvälinettä tai apuneuvoa, joka aiheuttaa edellä 2 momentissa tarkoitettua vähäisempää vaatteiden erityistä kulumista. Vaatelisän määrä on 0,47 euroa päivältä.

Vamman tai sairauden vuoksi tarpeellisen opaskoiran ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista maksetaan 4,68 euroa päivältä.

24 §

Perhe-eläkelain (38/1969) mukaiseen lapseneläkkeeseen oikeutetulle lapselle suoritetaan tämän lain mukainen lapseneläke vähennettynä perhe-eläkelain mukaisen lapseneläkkeen perusmäärällä. Vähennettävänä määränä pidetään perhe-eläkelain mukaisen lapseneläkkeen perusmäärää tämän lain mukaisen eläkeoikeuden alkamisvuoden alussa. Vähennystä laskettaessa perhe-eläkelain mukainen lapseneläkkeen perusmäärä tarkistetaan eläkeoikeuden alkamisvuoden tasoon tapaturman sattumisvuoden tasoon työntekijän eläkelain 9 §:ssä tarkoitettulla työeläkeindeksillä.

24 c §

Tulosovituksesta aiheutuva vähennys leskeneläkkeeseen tehdään tarkistamalla vähennettävä määrä tapaturman sattumisvuoden tasoon työntekijän eläkelain 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

28 §

Vuosityöansion ollessa pienempi kuin 9 211,76 euroa se korotetaan 9 211,76 euroksi. Vuosityöansiota ei kuitenkaan koroteta, jos työntekijällä oli tapaturman sattuessa oikeus saada kansaneläkelaisissa (347/1956) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä taikka tämän lain säännösten mukaan määräytyvää, toistaiseksi myönnettyä täyttä tapaturmaeläkettä tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain mukaista korvausta tai jos työntekijä tapaturman sattuessa oli täyttänyt 65 vuotta ja sai kansaneläkelaisissa tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua vanhuuseläkettä.

35 a §

Vakuutuskauden vakuutusmaksun muodostavat ennakkovakuutusmaksu ja tasoitusvakuutusmaksu. Mitä 35 §:n 2 momentissa säädetään vakuutusmaksusta, koskee vastaavasti myös ennakkovakuutusmaksua. Vakuutuskauden ennakkovakuutusmaksu erääntyy maksettavaksi vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Jos vakuutuskauden lopullinen vakuutusmaksu ylittää tai alittaa perityn ennakkovakuutusmaksun määrän, vakuutuksenottajalta peritään tai hänelle palautetaan tasoitusvakuutusmaksuna lopullisen maksun ja ennakkomaksujen erotus. Tasoitusvakuutusmaksuna perittävä tai palautettava määrä erääntyy maksettavaksi vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Tasoitusvakuutusmaksu erääntyy kuitenkin maksettavaksi viimeistään vuoden kuluessa vakuutuskauden päättymisestä tai jos vakuutus on päättynyt kesken vakuutuskauden, vakuutuksen päättymisestä, jollei 37 §:n 2 momentista muuta johdu. Päättyneiden erikoistariffoitujen vakuutusten osalta tämä määräaika saa kuitenkin olla yhtä vuotta pidempi, jos siitä on vakuutuksenottajan kanssa sovittu, kuitenkin enintään kolme vuotta. Vakuutuslaitos voi vakuutusehdoissa määritellä määrän, jota pienempiä tasoitusvakuutusmaksuja ei peritä eikä palauteta. Tämä määrä saa olla enintään 83,75 euroa.

53 §

Vakuutuslaitokset suorittavat tapaturmalautakunnan toiminnasta aiheutuvat kustannukset lautakunnan käsiteltäviksi tulevien asioiden lukumäärän mukaisessa suhteessa, kuitenkin niin, että kunkin vakuutuslaitoksen on vuosittain suoritettava vähintään 971,21 euroa.

60 §

Tämän lain 11 §:ssä ja 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 28 §:n 6 momentissa, 35 a §:ssä, 53 §:n 5 momentissa ja 60 a §:n 4 momentissa säädettyt rahamäärät tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella sekä 16 §:n 3 momentissa, 20 §:n 2—4 momentissa ja 20 a §:n 2—4 momentissa säädettyt rahamäärät tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitettulla työeläkeindeksillä. Tarkistetut rahamäärät pyöristetään siten, että 20 §:n 2—4 momentissa, 20 a §:n 2—4 momentissa ja 60 a §:n 4 momentissa säädettyt rahamäärät pyöristetään lähimmäksi sentiksi, 12 §:n 1 ja 2 momentissa ja 35 a §:ssä säädettyt rahamäärät lähimmäksi täydeksi euroksi sekä 11 §:ssä, 16 §:n 3 momentissa, 28 §:n 6 momentissa ja 53 §:n 5 momentissa säädettyt rahamäärät lähimmäksi täydeksi kymmeneksi euroksi.

Tapaturmaeläke, jatkuvana maksettava haattaraha ja perhe-eläke tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitettulla työeläkeindeksillä.

Hautausapua sekä haatta-, vaate- ja opaskoiralisää tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitettulla työeläkeindeksillä.

60 a §

Korvauksen korotusta, jonka määrä on pienempi kuin 5,39 euroa ei makseta.

64 d §

Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa tai

muussa laissa säädetään, antaa salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä 64 §:n nojalla vakuutuslaitokselta ja Valtiokonttorilta saamia tietoja seuraavasti:

3) Eläketurvakeskukselle tiedot vakuutuslaitosten myöntämistä, työeläkkeeseen vaikuttavista korvauksista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen tämän lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaan tapaturmaeläkkeeseen, haittaraan, perhe-eläkkeeseen sekä haitta-, vaate- ja opaskoiralisään, elinkorkoon, sen sijasta maksettavaan kertakaikkiseen korvaukseen, huoltoeläkkeeseen ja avuttomuuslisään, jonka maksaminen perustuu tapaturmavakuutuslain (608/1948) ennen tämän lain voimaan tuloa voimassa olleisiin säännöksiin tai 12 päivänä huhtikuuta 1935 annetun työntekijäin tapaturmavakuutuslain (152/1935) säännöksiin. Tämän lain mukainen indeksitarkistus tehdään edellä mainitun korvauksen, tapaturman sattumisvuoden tai ammattitaudin ilmenemisvuoden mukaan määräytyvään, perusmäärään, joka on tarkistettu vuotta 2004 vastaavaan indeksitasoon tämän lain voimaan tullessa voimassa olevien indeksitarkistus-

säännösten mukaan. Tehtäessä tämän lain mukaista indeksitarkistusta elinkorkoon, sen sijasta maksettavaan kertakaikkiseen korvaukseen, huoltoeläkkeeseen ja avuttomuuslisään, käytetään työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitettua työeläkeindeksiä.

Tämän lain 16 §:n 5 momenttia sovelletaan myös ennen tämän lain voimaan tuloa sattuneen tapaturman ja ilmenneen ammattitaudin perusteella maksettavaan tapaturmaeläkkeeseen sekä ennen 1 päivää tammikuuta 1982 voimassa olleiden tapaturmavakuutuslain säännösten ja 12 päivänä huhtikuuta 1935 annetun työntekijäin tapaturmavakuutuslain perusteella maksettavaan elinkorkoon siten, että kertakorotus tehdään 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen. Kertakorotus tehdään elinkoron perusmäärään. Korotusprosentti määräytyy 16 §:n 5 momenttia vastaavasti sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on 1 päivänä tammikuuta 2010. Vakuutuslaitokset osallistuvat tässä momentissa tarkoitettua kertakorotuksesta aiheutuviin kustannuksiin siten kuin 60 §:n 6 momentissa säädetään.

Tätä lakia sovellettaessa sen 11 §:ssä ja 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 16 §:n 3 momentissa, 20 §:n 2—4 momentissa, 20 a §:n 2—4 momentissa, 28 §:n 6 momentissa, 35 a §:ssä, 53 §:n 5 momentissa ja 60 a §:n 4 momentissa säädetyt rahamäärät vastaavat vuoden 2004 indeksitasoa.

2.

Laki**ammattitautilain 3 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan joulukuun 29 päivänä 1988 annetun ammattitautilain (1343/1988) 3 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1315/2002, seuraavasti

3 a §

Jos ammattitauti ilmenee aikana, jolta työntekijälle on myönnetty oikeus työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa mainittuun peruseläkkeeseen taikka sanotussa momentissa mainittujen lakien tai kansaneläkelain (347/1956) 20 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaiseen työttömyyseläkkeeseen ja ammattitaudin aiheuttanut altistus on päättynyt ennen eläkkeen alkamista, määrätään vuosityöansio tapaturmavakuutuslain 28 §:n säännöksistä poiketen sen vuosityöansion mukaan, joka työntekijällä oli ennen sen työn päättymistä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle ja tarkistamalla näin saatu vuosityöansio ammattitaudin ilmenemisvuoden tasoon työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Ammattitaudista johtuva työkyvyn alentuma määrätään vastaavasti tapaturmavakuutuslain 17 §:n 3 momentin ja

18 §:n säännösten estämättä arvioimalla työntekijän ammattitaudin jälkeinen kyky tehdä sitä työtä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle. Tällöin jätetään huomioon ottamatta, mitä tapaturmavakuutuslain 28 §:n 6 momentin toisessa virkkeessä säädetään.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2005

Jos työntekijä siirtyi 3 a §:ssä tarkoitetulle eläkkeelle ennen tämän lain voimaantuloa, tämän lain mukainen indeksitarkistus tehdään siihen vuosityöansion määrään, joka on tarkistettu vuoden 2004 indeksitasoon soveltaen tapaturmavakuutuslain (608/1948) tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita indeksitarkistussäännöksiä.

3.

Laki**tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain 8 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) 8 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1316/2002 seuraavasti:

8 a §

Kuntoutusajan tapaturmavakuutus

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa vakuutuksessa vakuutetun vuosityöansiona käytetään kuntoutustoimenpiteiden tai kuntoutus selvittelyn tarpeen aiheuttaneen tapaturman tai ammattitaudin johdosta maksetun ansiomenetykskorvauksen perusteena ollutta vuosityöansiota, joka tarkistetaan vakuutusta otettaessa ja sen jälkeen kalenterivuositain työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 b §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettuihin vakuutuksiin, jotka ovat alkaneet ennen tämän lain voimaan tuloa. Tämän lain mukainen indeksitarkistus tehdään vuosityöansion määrään, joka on tarkistettu vuotta 2004 vastaavaan indeksitasoon soveltaen 8 a §:n 2 momenttia sellaisena kuin on voimassa tämän lain voimaan tullessa.

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

tapaturmavakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 11 §, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 1 momentin 2 kohta ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 20 §:n 2—4 momentti, 20 a §:n 2—4 momentti, 24 §:n 6 momentti, 24 c §:n 3 momentti, 28 §:n 6 momentti, 35 a §, 53 §:n 5 momentti, 60 §:n 1, 2 ja 5 momentti, 60 a §:n 4 momentti sekä 64 d §:n 3 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 11 §, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 28 §:n 6 momentti, 53 §:n 5 momentti ja 60 a §:n 4 momentti laissa 483/2001, 16 §:n 1 momentin 2 kohta ja 60 §:n 2 momentti laissa 1642/1992, 18 §:n 3 momentti laissa 526/1981, 20 §:n 2 - 4 momentti, 20 a §:n 2—4 momentti ja 60 §:n 1 ja 5 momentti laissa 1314/2002, 24 §:n 6 momentti ja 24 c §:n 3 momentti laissa 948/1992, 35 a § laissa 1373/2003 ja 64 d §:n 3 kohta laissa 723/2002,

lisätään 16 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 526/1981, 948/1992, 1642/1992 ja 483/2001, siitä mainitulla lailla 1642/1992 kumotun 5 momentin tilalle uusi 5 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

11 §

Jos työtapaturma sattuu sellaisen työnantajan työssä olevalle työntekijälle, joka on laiminlyönyt vakuuttamisvelvollisuutensa, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto vastaa tämän lain mukaisen korvauksen suorittamisesta. Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus 36 §:ssä tarkoitetun maksun lisäksi periä työnantajalta, mitä näin määrätään korvauksena suoritettavaksi, kuitenkin enintään 168,19 euroa tapaturmaa kohden.

Ehdotus

11 §

Jos työtapaturma sattuu sellaisen työnantajan työssä olevalle työntekijälle, joka on laiminlyönyt vakuuttamisvelvollisuutensa, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto vastaa tämän lain mukaisen korvauksen suorittamisesta. Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus 36 §:ssä tarkoitetun maksun lisäksi periä työnantajalta, mitä näin määrätään korvauksena suoritettavaksi, kuitenkin enintään 1 674,89 euroa tapaturmaa kohden.

12§

Vakuuttamisvelvollisen työnantajan on itse 16,82 euron määrään asti suoritettava korvausta kustakin työtapaturmasta, jollei vakuutusta ole vapaaehtoisesti ulotettu käsittämään myös tätä korvausvelvollisuutta. Vakuutuskirjaan on aina merkittävä, onko työnantajalla omavastuu vai ei.

Työnantaja, joka 10 §:n mukaisesti on vapaa vakuuttamisvelvollisuudesta, on kuitenkin velvollinen suorittamaan 1 momentissa tarkoitetun korvauksen 8,41 euron määrään asti kustakin työtapaturmasta.

16 §

Päivärahan, tapaturmaeläkkeen ja perhe-eläkkeen suuruus määräytyy siten, että:

2) tapaturmaeläkkeen enimmäismäärä on vuodessa 85 prosenttia vuosityöansioista siihen asti, kunnes työntekijä on täyttänyt 65 vuotta, minkä jälkeen se on 70 prosenttia vuosityöansioista; sekä

Hautausapu on 3 010,56 euroa.

12 §

Vakuuttamisvelvollisen työnantajan on itse 167,50 euron määrään asti suoritettava korvausta kustakin työtapaturmasta, jollei vakuutusta ole vapaaehtoisesti ulotettu käsittämään myös tätä korvausvelvollisuutta. Vakuutuskirjaan on aina merkittävä, onko työnantajalla omavastuu vai ei.

Työnantaja, joka 10 §:n mukaisesti on vapaa vakuuttamisvelvollisuudesta, on kuitenkin velvollinen suorittamaan 1 momentissa tarkoitetun korvauksen 83,75 euron määrään asti kustakin tapaturmasta.

16 §

Päivärahan, tapaturmaeläkkeen ja perhe-eläkkeen suuruus määräytyy siten, että:

2) tapaturmaeläkkeen enimmäismäärä on vuodessa 85 prosenttia vuosityöansioista siihen asti, kunnes työntekijä on täyttänyt 65 vuotta, minkä jälkeen se on 70 prosenttia vuosityöansioista *kuitenkin siten, että eläkkeeseen tehdään kertakorotus niin kuin 5 momentissa säädetään*; sekä

Hautausapu on 3 850,01 euroa.

Maksussa olevan tapaturmaeläkkeen perusmäärään tehdään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä tapaturman sattumista seuraavan kalenterivuoden alusta on kulumut viisi kalenterivuotta (korotusvuosi). Kertakorotusprosentin suuruus määräytyy sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 16, jos työntekijä on korotusvuoden alussa alle 31-vuotias. Korotusprosentti pienenee 0,457 prosenttiyksiköllä kutakin 30 vuoden ylittävää ikävuotta kohden siten, että korotusprosentti 0,462, jos vahingoittunut on korotusvuoden alussa 64-vuotias. Kertakorotusta ei tehdä, jos vahingoittunut on korotusvuoden alussa yli 64-vuotias. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarvittaessa tarkemmat säännökset kertakorvauksen laskemisesta.

18 §

Työkyvyn alentumista määrättäessä on selvitettävä ansiotulojen alentumisen syy-yhteys tapaturman aiheuttamaan vammaan tai sairauteen hankkimalla tarvittavat selvitukset esimerkiksi vakuutetun työstä ja terveydentilasta sekä ansioista ennen tapaturmaa ja sen jälkeen.

18 §

Työkyvyn alentumista määrättäessä on selvitettävä ansiotulojen alentumisen syy-yhteys tapaturman aiheuttamaan vammaan tai sairauteen hankkimalla tarvittavat selvitukset esimerkiksi työntekijän työstä ja terveydentilasta sekä ansioista ennen tapaturmaa ja sen jälkeen. *Verrattaessa tapaturman jälkeen saatuja ansioita työntekijän vuosityöansioon, vuosityöansio tarkistetaan vertailuajankohdan tasoon työntekijän eläkelain (395/1961) 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.*

20 §

Ylintä haittalisää maksetaan, jos työntekijä tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi jokapäiväistä, yhtämittaista ja aikaa vievää hoitoa, apua, valvontaa tai ohjausta. Ylimmän haittalisän määrä on 22,35 euroa päivältä.

Keskimmäistä haittalisää maksetaan, jos työntekijä tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi jokapäiväistä, säännöllistä hoitoa, apua, valvontaa tai ohjausta. Keskimmäisen haittalisän määrä on 15,09 euroa päivältä.

Alinta haittalisää maksetaan, jos työntekijä tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi joissakin jokapäiväisissä toiminnoissaan säännöllistä tai lähes säännöllistä hoitoa, apua, valvontaa tai ohjausta. Alimman haittalisän määrä on 6,71 euroa päivältä.

20 §

Ylintä haittalisää maksetaan, jos työntekijä tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi jokapäiväistä, yhtämittaista ja aikaa vievää hoitoa, apua, valvontaa tai ohjausta. Ylimmän haittalisän määrä on 23,41 euroa päivältä.

Keskimmäistä haittalisää maksetaan, jos työntekijä tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi jokapäiväistä, säännöllistä hoitoa, apua, valvontaa tai ohjausta. Keskimmäisen haittalisän määrä on 15,80 euroa päivältä.

Alinta haittalisää maksetaan, jos työntekijä tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi joissakin jokapäiväisissä toiminnoissaan säännöllistä tai lähes säännöllistä hoitoa, apua, valvontaa tai ohjausta. Alimman haittalisän määrä on 7,03 euroa päivältä.

20 a §

Korotettua vaatelisää maksetaan, jos työntekijällä on kaksoisamputointi taikka hän käyttää reisi- tai sääriproteesia, alaraajan pitkää tukisidosta, kovasta materiaalista valmistettua vartalon tukiliiviä tai korsettia, sidettä taikka muuta apuvälinettä tai apuneuvoa, joka rakenteensa, käyttötarkoituksensa tai suuren käytöntarpeen vuoksi aiheuttaa ensin mainittuihin verrattavissa olevaa

20 a §

Korotettua vaatelisää maksetaan, jos työntekijällä on kaksoisamputointi taikka hän käyttää reisi- tai sääriproteesia, alaraajan pitkää tukisidosta, kovasta materiaalista valmistettua vartalon tukiliiviä tai korsettia, sidettä taikka muuta apuvälinettä tai apuneuvoa, joka rakenteensa, käyttötarkoituksensa tai suuren käytöntarpeen vuoksi aiheuttaa ensin mainittuihin verrattavissa olevaa

vaatteiden erityistä kulumista. Korotetun vaatelisän määrä on 1,79 euroa päivältä.

Vaatelisää maksetaan, jos työntekijä käyttää pehmeistä materiaaleista valmistettua apuvälinettä, vartalossa pienellä alueella käytettävää tukea tai sidettä taikka muuta apuvälinettä tai apuneuvoa, joka aiheuttaa edellä 2 momentissa tarkoitettua vähäisempää vaatteiden erityistä kulumista. Vaatelisän määrä on 0,45 euroa päivältä.

Vamman tai sairauden vuoksi tarpeellisen opaskoiran ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista maksetaan 4,47 euroa päivältä.

24 §

Perhe-eläkelain (38/69) mukaiseen lapseneläkkeeseen oikeutetulle lapselle suoritetaan tämän lain mukainen lapseneläke vähennettynä perhe-eläkelain mukaisen lapseneläkkeen perusmäärällä. Vähennettävänä määränä pidetään perhe-eläkelain mukaisen lapseneläkkeen perusmäärää tämän lain mukaisen eläkeoikeuden alkamisvuoden alussa.

24 c §

Tulosovituksesta aiheutuva vähennys leskeneläkkeeseen tehdään muuntamalla vähennettävä määrä tapaturman sattumishetken indeksitasoon työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisin perustein.

28 §

Vuosityöansion ollessa pienempi kuin 925,03 euroa se korotetaan 925,03 euroksi. Vuosityöansiota ei kuitenkaan koroteta, jos työntekijällä oli tapaturman sattuessa oikeus saada kansaneläkelaisissa (347/1956) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua toistaiseksi myönnettyä täyttä

vaatteiden erityistä kulumista. Korotetun vaatelisän määrä on 1,87 euroa päivältä.

Vaatelisää maksetaan, jos työntekijä käyttää pehmeistä materiaaleista valmistettua apuvälinettä, vartalossa pienellä alueella käytettävää tukea tai sidettä taikka muuta apuvälinettä tai apuneuvoa, joka aiheuttaa edellä 2 momentissa tarkoitettua vähäisempää vaatteiden erityistä kulumista. Vaatelisän määrä on 0,47 euroa päivältä.

Vamman tai sairauden vuoksi tarpeellisen opaskoiran ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista maksetaan 4,68 euroa päivältä.

24 §

Perhe-eläkelain (38/1969) mukaiseen lapseneläkkeeseen oikeutetulle lapselle suoritetaan tämän lain mukainen lapseneläke vähennettynä perhe-eläkelain mukaisen lapseneläkkeen perusmäärällä. Vähennettävänä määränä pidetään perhe-eläkelain mukaisen lapseneläkkeen perusmäärää tämän lain mukaisen eläkeoikeuden alkamisvuoden alussa. *Vähennystä laskettaessa perhe-eläkelain mukainen lapseneläkkeen perusmäärä tarkistetaan eläkeoikeuden alkamisvuoden tasosta tapaturman sattumisvuoden tasoon työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitulla työeläkeindeksillä.*

24 c §

Tulosovituksesta aiheutuva vähennys leskeneläkkeeseen tehdään tarkistamalla vähennettävä määrä tapaturman sattumisvuoden tasoon työntekijäin eläkelain 7 b §:n mukaisella palkkakertoimella.

28 §

Vuosityöansion ollessa pienempi kuin 9 211,76 euroa se korotetaan 9 211,76 euroksi. Vuosityöansiota ei kuitenkaan koroteta, jos työntekijällä oli tapaturman sattuessa oikeus saada kansaneläkelaisissa (347/1956) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua toistaiseksi myön-

työkyvyttömyyseläkettä taikka tämän lain säännösten mukaan määräytyvää, toistaiseksi myönnettyä täyttä tapaturmaeläkettä tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain mukaista korvausta tai jos työntekijä tapaturman sattuessa oli täyttänyt 65 vuotta ja sai kansaneläkeläisissä tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua vanhuuseläkettä.

35 a §

Vakuutuskauden vakuutusmaksun muodostavat ennakkovakuutusmaksu ja tasoituskorvausmaksu. Mitä 35 §:n 2 momentissa säädetään vakuutusmaksusta, koskee vastaavasti myös ennakkovakuutusmaksua. Vakuutuskauden ennakkovakuutusmaksu erääntyy maksettavaksi vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Jos vakuutuskauden lopullinen vakuutusmaksu ylittää tai alittaa perityn ennakkovakuutusmaksun määrän, vakuutuksenottajalta peritään tai hänelle palautetaan tasoituskorvausmaksuna lopullisen maksun ja ennakkomaksujen erotus. Tasoituskorvausmaksuna perittävä tai palautettava määrä erääntyy maksettavaksi vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Tasoituskorvausmaksu erääntyy kuitenkin maksettavaksi viimeistään vuoden kuluessa vakuutuskauden päättymisestä tai jos vakuutus on päättynyt kesken vakuutuskauden, vakuutuksen päättymisestä, jollei 37 §:n 2 momentista muuta johdu. Päättäneiden erikoistariffioitujen vakuutusten osalta tämä määräaika saa kuitenkin olla yhtä vuotta pidempi, jos siitä on vakuutuksenottajan kanssa sovittu, kuitenkin enintään kolme vuotta. Vakuutuslaitos voi vakuutusehdoissa määrittellä määrän, jota pienempiä tasoituskorvausmaksuja ei peritä eikä palauteta. Tämä määrä saa olla enintään 8,41 euroa.

53 §

Vakuutuslaitokset suorittavat tapaturmalautakunnan toiminnasta aiheutuvat kustannukset lautakunnan käsiteltäviksi tulevien asioiden lukumäärän mukaisessa suhteessa, kuitenkin niin, että kunkin vakuutuslaitoksen on vuosittain suoritettava vähintään 336,38 euroa.

nettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä taikka tämän lain säännösten mukaan määräytyvää, toistaiseksi myönnettyä täyttä tapaturmaeläkettä tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain mukaista korvausta tai jos työntekijä tapaturman sattuessa oli täyttänyt 65 vuotta ja sai kansaneläkeläisissä tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua vanhuuseläkettä.

35 a §

Vakuutuskauden vakuutusmaksun muodostavat ennakkovakuutusmaksu ja tasoituskorvausmaksu. Mitä 35 §:n 2 momentissa säädetään vakuutusmaksusta, koskee vastaavasti myös ennakkovakuutusmaksua. Vakuutuskauden ennakkovakuutusmaksu erääntyy maksettavaksi vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Jos vakuutuskauden lopullinen vakuutusmaksu ylittää tai alittaa perityn ennakkovakuutusmaksun määrän, vakuutuksenottajalta peritään tai hänelle palautetaan tasoituskorvausmaksuna lopullisen maksun ja ennakkomaksujen erotus. Tasoituskorvausmaksuna perittävä tai palautettava määrä erääntyy maksettavaksi vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Tasoituskorvausmaksu erääntyy kuitenkin maksettavaksi viimeistään vuoden kuluessa vakuutuskauden päättymisestä tai jos vakuutus on päättynyt kesken vakuutuskauden, vakuutuksen päättymisestä, jollei 37 §:n 2 momentista muuta johdu. Päättäneiden erikoistariffioitujen vakuutusten osalta tämä määräaika saa kuitenkin olla yhtä vuotta pidempi, jos siitä on vakuutuksenottajan kanssa sovittu, kuitenkin enintään kolme vuotta. Vakuutuslaitos voi vakuutusehdoissa määrittellä määrän, jota pienempiä tasoituskorvausmaksuja ei peritä eikä palauteta. Tämä määrä saa olla enintään 83,75 euroa.

53 §

Vakuutuslaitokset suorittavat tapaturmalautakunnan toiminnasta aiheutuvat kustannukset lautakunnan käsiteltäviksi tulevien asioiden lukumäärän mukaisessa suhteessa, kuitenkin niin, että kunkin vakuutuslaitoksen on vuosittain suoritettava vähintään 971,21 euroa.

60 §

Tämän lain 11 §:ssä ja 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 16 §:n 3 momentissa, 20 §:n 2–4 momentissa, 20 a §:n 2–4 momentissa, 28 §:n 6 momentissa, 35 a §:ssä ja 53 §:n 5 momentissa säädettyjä rahamääriä tarkistetaan kalenterivuositain maan yleisessä palkkatasossa tapahtuneiden muutosten perusteella sen palkkaindeksin mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten. Tarkistettujen rahamäärien pyöristetään siten, että 20 §:n 2–4 momentissa ja 20 a §:n 2–4 momentissa säädettyt rahamäärät pyöristetään lähimmäksi sentiksi, 12 §:n 1 ja 2 momentissa ja 35 a §:ssä säädettyt rahamäärät lähimmäksi täydeksi euroksi sekä 11 §:ssä, 16 §:n 3 momentissa, 28 §:n 6 momentissa ja 53 §:n 5 momentissa säädettyt rahamäärät lähimmäksi täydeksi kymmeneksi euroksi.

Tapaturmaeläkkeeseen, jatkuvana maksettavana haattarahaan ja perhe-eläkkeeseen tehdään indeksitarkistus noudattaen vastaavasti, mitä työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetään.

Hautausapua sekä 20 ja 20 a §:ssä tarkoitettuja lisiä korotetaan vuosittain 1 prosentin mukaisesti.

60 a §

Korvauksen korotusta, jonka määrä on pienempi kuin 2,52 euroa, ei makseta. Määrää tarkistetaan vuosittain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetyn palkkaindeksiluvun mukaan.

64 d §

Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa tai muussa laissa säädetään, antaa salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia kos-

60 §

Tämän lain 11 §:ssä ja 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 28 §:n 6 momentissa, 35 a §:ssä, 53 §:n 5 momentissa ja 60 a §:n 4 momentissa säädettyt rahamäärät tarkistetaan kalenterivuositain työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella sekä 16 §:n 3 momentissa, 20 §:n 2–4 momentissa ja 20 a §:n 2–4 momentissa säädettyt rahamäärät tarkistetaan kalenterivuositain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitetulla työeläkeindeksillä. Tarkistettujen rahamäärien pyöristetään siten, että 20 §:n 2–4 momentissa, 20 a §:n 2–4 momentissa ja 60 a §:n 4 momentissa säädettyt rahamäärät pyöristetään lähimmäksi sentiksi, 12 §:n 1 ja 2 momentissa ja 35 a §:ssä säädettyt rahamäärät lähimmäksi täydeksi euroksi sekä 11 §:ssä, 16 §:n 3 momentissa, 28 §:n 6 momentissa ja 53 §:n 5 momentissa säädettyt rahamäärät lähimmäksi täydeksi kymmeneksi euroksi.

Tapaturmaeläke, jatkuvana maksettavana haattaraha ja perhe-eläke tarkistetaan kalenterivuositain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitetulla työeläkeindeksillä.

Hautausapua sekä haatta-, vaate- ja opaskoiralisää tarkistetaan kalenterivuositain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitetulla työeläkeindeksillä.

60 a §

Korvauksen korotusta, jonka määrä on pienempi kuin 5,39 euroa ei makseta.

64 d §

Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa tai muussa laissa säädetään, antaa salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia kos-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

kevien rajoitusten estämättä 64 §:n nojalla vakuutuslaitokselta ja Valtiokonttorilta saamia tietoa seuraavasti:

3) Eläketurvakeskukselle tiedot vakuutuslaitosten myöntämisestä, työeläkelisään vaikuttavista *ansionmenetykskorvauksista*.

kevien rajoitusten estämättä 64 §:n nojalla vakuutuslaitokselta ja Valtiokonttorilta saamia tietoa seuraavasti:

3) Eläketurvakeskukselle tiedot vakuutuslaitosten myöntämisestä, työeläkkeeseen vaikuttavista *korvauksista*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen tämän lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaan tapaturmaeläkkeeseen, haittarahaan, perhe-eläkkeeseen sekä haitta-, vaate- ja opaskoiralisään, elinkorkoon, sen sijasta maksettavaan kertakaikkiseen korvaukseen, huoltoeläkkeeseen ja avuttomuuslisään, jonka maksaminen perustuu tapaturmavakuutuslain (608/1948) ennen tämän lain voimaan tuloa voimassa olleisiin säännöksiin tai 12 päivänä huhtikuuta 1935 annetun työntekijäin tapaturmavakuutuslain (152/1935) säännöksiin. Tämän lain mukainen indeksitarkistus tehdään edellä mainitun korvauksen, tapaturman sattumisvuoden tai ammattitaudin ilmenemisvuoden mukaan määräytyvään, perusmäärään, joka on tarkistettu vuotta 2004 vastaavaan indeksitasoon tämän lain voimaan tullessa voimassa olevien indeksitarkistussäännösten mukaan. Tehtäessä tämän lain mukaista indeksitarkistusta elinkorkoon, sen sijasta maksettavaan kertakaikkiseen korvaukseen, huoltoeläkkeeseen ja avuttomuuslisään, käytetään työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitettua työeläkeindeksiä.

Tämän lain 16 §:n 5 momenttia sovelletaan myös ennen tämän lain voimaan tuloa sattuneen tapaturman ja ilmenneen ammattitaudin perusteella maksettavaan tapaturmaeläkkeeseen sekä ennen 1 päivää tammikuuta 1982 voimassa olleiden tapaturmavakuutuslain säännösten ja 12 päivänä huhtikuuta 1935 annetun työntekijäin tapaturmavakuutuslain (152/1935) perusteella maksettavaan elinkorkoon siten, että kertakorotus tehdään 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen. Kertakorotus tehdään elinkoron perusmäärään. Korotusprosentti määräytyy 16 §:n 5 momenttia vastaavasti sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on 1 päivänä tammikuuta 2010. Vakuutuslaitokset

osallistuvat tässä momentissa tarkoitetusta kertakorotuksesta aiheutuviin kustannuksiin siten kuin 60 §:n 6 momentissa säädetään.

Tätä lakia sovellettaessa sen 11 §:ssä ja 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 16 §:n 3 momentissa, 20 §:n 2—4 momentissa, 20 a §:n 2—4 momentissa, 28 §:n 6 momentissa, 35 a §:ssä, 53 §:n 5 momentissa ja 60 a §:n 4 momentissa säädettyt rahamäärät vastaavat vuoden 2004 indeksitasoa.

2.

Laki

ammattitautilain 3 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan joulukuun 29 päivänä 1988 annetun ammattitautilain (1343/1988) 3 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1315/2002, seuraavasti

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 a §

Jos ammattitauti ilmenee aikana, jolta työntekijälle on myönnetty oikeus työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa mainittuun peruseläkkeeseen taikka sanotussa momentissa mainittujen lakien tai kansaneläkelain (347/1956) 20 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaiseen työttömyyseläkkeeseen ja ammattitaudin aiheuttanut altistus on päättynyt ennen eläkkeen alkamista, vuosityöansio määrätään tapaturmavakuutuslain 28 §:n säännöksistä poiketen sen työansion mukaan, joka hänellä oli ennen sen työnteon päättymistä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle. Ammattitaudista johtuva työkyvyn alentuma määrätään vastaavasti tapa-turvavakuutuslain 17 §:n 3 momentin ja 18 §:n säännösten estämättä arvioimalla työntekijän ammattitaudin jälkeinen kyky tehdä sitä työtä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle. Tällöin jätetään

3 a §

Jos ammattitauti ilmenee aikana, jolta työntekijälle on myönnetty oikeus työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa mainittuun peruseläkkeeseen taikka sanotussa momentissa mainittujen lakien tai kansaneläkelain (347/1956) 20 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaiseen työttömyyseläkkeeseen ja ammattitaudin aiheuttanut altistus on päättynyt ennen eläkkeen alkamista, määrätään vuosityöansio tapaturmavakuutuslain 28 §:n säännöksistä poiketen sen vuosityöansion mukaan, joka työntekijällä oli ennen sen työn päättymistä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle ja tarkistamalla näin saatu vuosityöansio ammattitaudin ilmenemisvuoden tasoon työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitetulla palkkaker-toimella. Ammattitaudista johtuva työkyvyn alentuma määrätään vastaavasti tapaturmavakuutuslain 17 §:n 3 momentin ja 18

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

huomioon ottamatta, mitä tapaturmavakuutuslain 28 §:n 6 momentin toisessa virkkeessä säädetään.

§:n säännösten estämättä arvioimalla työntekijän ammattitaidin jälkeinen kyky tehdä sitä työtä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle. Tällöin jätetään huomioon ottamatta, mitä tapaturmavakuutuslain 28 §:n 6 momentin toisessa virkkeessä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Jos työntekijä siirtyi 3 a §:ssä tarkoitetulle eläkkeelle ennen tämän lain voimaantuloa, tämän lain mukainen indeksitarkistus tehdään siihen vuosityöansion määrään, joka on tarkistettu vuoden 2004 indeksitasoon soveltaen tapaturmavakuutuslain (608/1948) tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita indeksitarkistussäännöksiä.

3.

Laki

tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain 8 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) 8 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1316/2002 seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

8 a §

8 a §

*Kuntoutusajan tapaturmavakuutus**Kuntoutusajan tapaturmavakuutus*

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa vakuutuksessa vakuutetun vuosityöansiona käytetään kuntoutustoimenpiteiden tai kuntoutus selvittelyn tarpeen aiheuttaneen tapaturman tai ammattitaudin johdosta maksetun ansiomenetykskorvauksen perusteena ollutta

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa vakuutuksessa vakuutetun vuosityöansiona käytetään kuntoutustoimenpiteiden tai kuntoutus selvittelyn tarpeen aiheuttaneen tapaturman tai ammattitaudin johdosta maksetun ansiomenetykskorvauksen perusteena ollutta

vuosityöansiota, johon tehdään vakuutusta otettaessa indeksitarkistus noudattaen, mitä työntekijäin eläkelain (395/1961) 9 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädetään.

vuosityöansiota, joka tarkistetaan vakuutusta otettaessa ja sen jälkeen kalenterivuositain työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 b §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettuihin vakuutuksiin, jotka ovat alkaneet ennen tämän lain voimaan tuloa. Tämän lain mukainen indeksitarkistus tehdään vuosityöansion määrään, joka on tarkistettu vuotta 2004 vastaavaan indeksitasoon soveltaen 8 a §:n 2 momenttia sellaisena kuin on voimassa tämän lain voimaan tullessa.
